

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

محیط زیست مسئله ی این جریان و آن جریان نیست؛ مسئله همه کشور است؛ همه باید دست به دست هم بدهند و این مشکل را حل کنند.

بهبود وضعیت محیط زیست، وظیفه اصلی، اساسی، دینی و اولویت بسیار مهم دولت است

حفاظت از محیط زیست باید به فرهنگ عمومی کشور تبدیل شود.

اصل 50 قانون اساسی و وظیفه عمومی آحاد جامعه در حفاظت محیط زیست

در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد. از این رو فعالیت های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.

دانشگاهها در زمینه حفظ محیط زیست نقش راهبردی و مهمی را در کاهش آلودگیهای محیط زیست دارند.

- انجام فعالیتهای تحقیق و پژوهش در زمینه صنعت و محیط زیست
- مشاوره های علمی و تخصصی
- معرفی دانش فنی و تکنولوژی
- تبیین راهکارهای همگامی اقتصاد محیط زیست و کاهش آلودگی ها
- تهیه برنامه های مدیریت محیط زیست صنعتی ، معدنی و
- کمک و همراهی با بخش صنعت برای کاهش آلاینده های صنایع با حداقل خسارت به محیط زیست

حفظ محیط زیست با ارتباط میان صنعت و دانشگاه

نشست مشترک معاونت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست با معاونین پژوهشی دانشگاه های کشور

9 اردیبهشت 1399

- ❖ دستورالعمل عوارض آلاینده
- ❖ آشنایی با صندوق ملی محیط زیست
- ❖ معرفی طرح ملی میسا
- ❖ معرفی سامانه جامع مدیریت محیط زیست کشور
- ❖ برخی از پروژه های در حال اجرا با دانشگاهها
- ❖ ارائه طرح همکاری در قالب **Action plan**

عوارض آلاینده‌گی

دستورالعمل اجرائی رفع آلایندگی محیط زیست با هدف حفاظت، بهسازی و سازگاری محیط زیستی

- در حوزه: آب، خاک، هوا، پسماندها و فعالیتهای توسعه‌ای

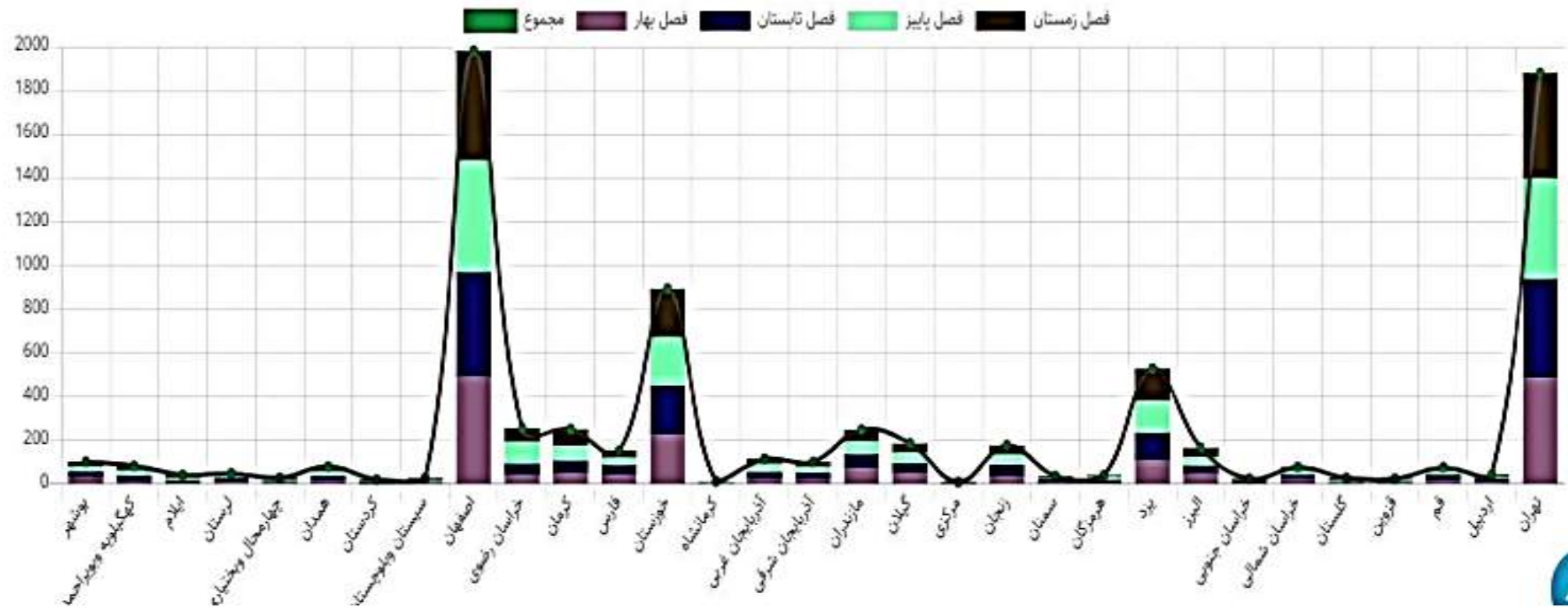
- به موجب قانون ، سازمان محیط زیست همه ساله نسبت به شناسایی واحدهای آلاینده و مخرب محیط زیست اقدام و آنها را به سازمان امور مالیاتی کشور معرفی می کند. براساس ماده 38 قانون مالیات بر ارزش افزوده این واحدها مکلف به پرداخت یک درصد از میزان فروش کالاهای تولیدی و خدمات به عنوان عوارض آلایندگی محیط زیست هستند.

قانون بودجه سال 1399 (بند "ن" تبصره 6) :

- سی و پنج (35) درصد از عوارض آلاینده‌گی وصول شده از محل یک (1) درصد از قیمت فروش تبصره (1) ماده (38) قانون مالیات بر ارزش افزوده به سازمان حفاظت محیط زیست (صندوق ملی محیط زیست) اختصاص می یابد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور بر اساس ماده (5) اساسنامه صندوق مذکور صرف اعطای تسهیلات مالی برای کاهش آلودگی های زیست محیطی و جلوگیری از تخریب محیط زیست شود.

آمار آلاینده‌های اعلام شده

تعداد کل آلاینده‌ها	آمار آلاینده‌های اعلام شده فصل بهار	آمار آلاینده‌های اعلام شده فصل تابستان	آمار آلاینده‌های اعلام شده فصل پاییز	آمار آلاینده‌های اعلام شده فصل زمستان
۷۷۰۶	۱۸۴۰	۱۹۰۲	۲۰۰۷	۱۹۵۷

قانون بودجه سال 1399 (بند « و » تبصره 6) :

- به منظور کاهش اثرات مخرب پسماندها، درآمد حاصل از اجرای بندهای (ث) و (ص) ماده (38) قانون برنامه ششم توسعه، ناشی از فروش کالاهایی که مصرف آنها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می شود توسط سازمان امور مالیاتی به ردیف درآمدی شماره 160189 واریز می شود. منابع وصولی تا سقف ده هزار میلیارد (10.000.000.000.000) ریال از محل ردیف 39-530000 جدول شماره (9) این قانون در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست (صندوق ملی محیط زیست) قرار می گیرد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازیافت پسماندهای حاصل از کالاهای مزبور (ایجاد تأسیسات منطقه ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی) با اولویت مشارکت بخش خصوصی مصرف شود.

پیش نویس آیین نامه اجرایی بند (و) تبصره (6) ماده واحد قانون بودجه سال 1399 کل کشور

- ماده 1- فهرست کالاهای مشمول و میزان عوارض کالاهایی که مصرف آن‌ها منجر به تولید پسماند مخرب محیط زیست می شود به شرح جدول زیر تعیین می شود :

ردیف	شرح کالاهای مشمول	ضریب تعیین عوارض (%)
1	انواع رنگ، آستری رنگ (به استثنای محصولات پایه آب) و روغن جلا	0.5
2	انواع لاستیک رویی و تویی (تایر و تیوپ) و لاستیک‌های روکش شده	0.8
3	انواع لامپ روشنایی (به استثنای لامپ‌های پربازده اس ام دی (SMD) و ال ای دی (LED) و باطری	0.5
4	انواع رایانه، تجهیزات جانبی و کمکی آن	0.5
5	انواع دستگاه‌های صوتی و تصویری و انواع گوشی	0.5
6	انواع وسایل بازی و تفریحی و اسباب بازی (پلاستیکی و الکترونیکی)	0.5
7	انواع مشمع، سلفون، نایلون و نایلکس	0.8
8	انواع ظروف و مخازن پلاستیکی، پت (PET) و ظروف ملامین	0.8

- ماده 3- (پیش نویس)، منابع درآمدی حاصل از اجرای این آیین نامه به حساب ردیف درآمدی شماره (160189) جدول (5) قانون بودجه سال 1399 کل کشور، نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود تا از محل ردیف مربوط در جدول شماره (9) قانون مذکور بر اساس موافقتنامه مبادله شده بین سازمان حفاظت محیط زیست (صندوق ملی محیط زیست) و سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازیافت پسماندهای حاصل از کالاهای مذکور (ایجاد تأسیسات منطقه ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی) در قالب تسهیلات کم بهره یا کمک بلاعوض با اولویت مشارکت بخش غیردولتی (حداقل مشارکت بخش غیردولتی شصت درصد (60%)) تخصیص داده و بر اساس نرخ هزینه مدیریت پسماند، هزینه شود.

- ماده 4- (پیش نویس)، صندوق ملی محیط زیست با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت می تواند از طریق بخش خصوصی نسبت به حمایت از واحدهای بازیافت و مجتمع ها و شهرک های تخصصی بازیافت برای ایجاد تأسیسات تبدیل پسماند به مواد و انرژی (تا سقف پنجاه درصد (50%) از درآمد حاصل از بند (و) تبصره (6) ماده واحده قانون بودجه سال 1399 کل کشور اقدام نماید.

صندوق ملی محیط زیست

مؤسسه عمومی غیردولتی وابسته به سازمان حفاظت محیط زیست است که دارای شخصیت حقوقی مستقل و استقلال مالی و اداری بوده و

مطابق قوانین و مقررات ناظر بر مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی فعالیت می نماید.

اعضاء مجمع عمومی صندوق

کاظم خاوازی
وزیر محترم کشاورزی

جناب آقای دکتر عیسی کلانتری
معاون محترم رئیس جمهور و ریاست سازمان حفاظت محیط
زیست و
رئیس مجمع عمومی صندوق

محمد باقر نوبخت
معاون محترم رئیس جمهور و
رئیس سازمان برنامه و بودجه

رضا رحمانی
وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت

رضا اردکانیان
وزیر محترم نیرو

فرهاد دژپسند
وزیر محترم امور اقتصادی و
دارایی

محمدجواد ظریف
وزیر محترم امور
خارجه

اولویت های حمایتی صندوق

با توجه به سیاستها و خط و مشی صندوق مبني بر "بهره‌مند شدن جامعه از نتایج علمی و اجرایی برنامه ها و طرحهای محیط زیستی" لذا اولویت‌های

اساسی زیر جهت حمایت تعیین می‌گردد:

1- طرحها دارای **توجیه** اقتصادی، فنی و محیط زیستی باشد.

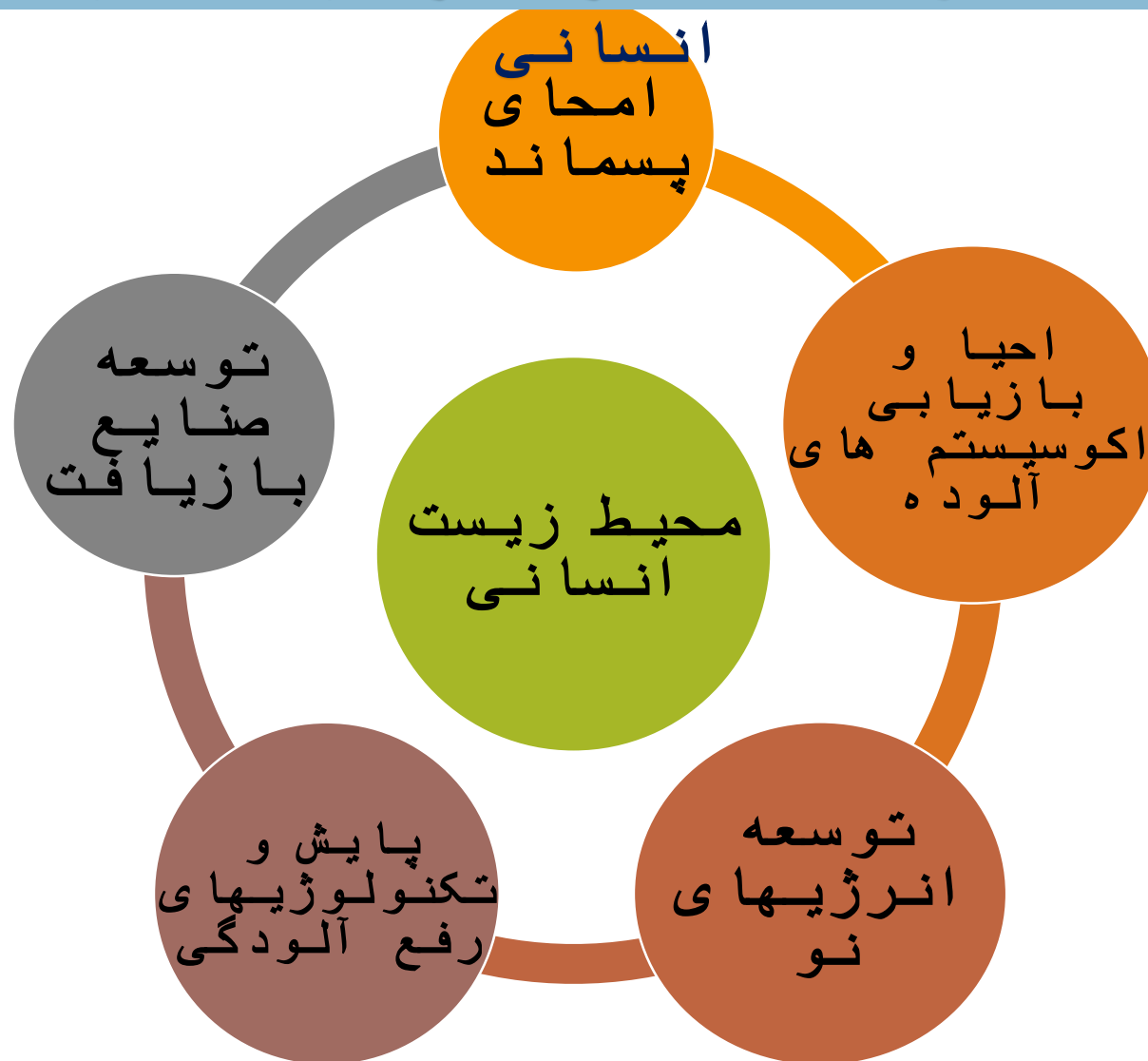
2- طرحهای نوین، و استفاده از اختراعات **محققین** محیط زیست **داخل** مورد توجه قرار گیرد.

3- ورود تکنولوژیهای نو همراه با **بومی سازی** فن آوری و تولید داخل باشد.

4- حتی الامکان در **زمان کوتاه** تري به نتیجه مشخصي برسند.

زمینه های توسعه همکاری در حیطه محیط زیست

ماده 5 اساسنامه صندوق ملی محیط زیست

- 1- **تأمین و تجهیز منابع مالی** از محل های پیش بینی شده در قانون در جهت تحقق اهداف قانونی تشکیل صندوق
- 2- **اعطای تسهیلات مالی** به هرگونه منابع آلاینده در جهت کاهش آلودگی های زیست محیطی
- 3- اعطای تسهیلات مالی برای جلوگیری از تخریب محیط
- 4- **حمایت مالی** و همکاری در طرح های آموزشی محیط زیست
- 5- حمایت مالی و همکاری در فرهنگ سازی جهت بهبود شرایط زیست محیطی
- 6- اعطای تسهیلات مالی به مخترعین و محققین محیط زیست

ارتباط صنعت و دانشگاه و

مراکز علمی - تخصصی برای رفع

یا کاهش آلودگی از طریق ظرفیت

های طرح میسا

طرح مدیریت و پایش آلاینده های زیست محیطی (مپسا)

- در راستای تحقق اهداف سازمان حفاظت محیط زیست و همسو با وظایف نظارتی و حاکمیتی سازمان، با توجه به ضرورت افزایش توان پایش و کنترل منابع آلاینده و از سوی دیگر دست یابی به راهکارهای بهینه کنترل و کاهش آلودگی، **به منظور استفاده از توان علمی و تخصصی دانشگاه ها و مراکز علمی پژوهشی** پیرو تفاهم نامه فی مابین سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت عتف، در کنترل و کاهش آلودگی های زیست محیطی صنایع طرح مپسا مطرح گردیده است.

ی پ ہ ڈ گ ش -

بُک ہے ت وند می پڈش ہے س ش ک بے س ش ی ند ہے ش بے صل پش نو
ہی شش ش لند لی یی ڈ یو ہے ی ع س ش نو پنی ہے دنی ش صل ع ی ند
ی نو ہے ی پش ش نو پنی ہے لی ند ک

پینکیٹی ہیک پی پی سڈ پی بی پی سڈ فائیٹس

- بر اساس ماده 32 آیین نامہ اجرایی قانون مدیریت پسماند، سازمان حفاظت محیط زیست مسئولیت ایجاد بانک اطلاعاتی پسماندها را بر عہدہ دارد.

اطلاعات موجود در سامانه

اطلاعات موجود در سامانه به دو بخش تقسیم می شوند :

✓ فرم های اطلاعاتی تکمیل شده توسط همکاران سازمانی

✓ اطلاعاتی که توسط گروه های هدف به صورت خود اظهاری ارائه می شود

پایش فراگیر- آزمایشگاه های ادارات محیط زیست استانها (تجهیزات)

پایش فراگیر- آزمایشگاه های ادارات محیط زیست استانها (نتایج آزمایشگاه)

پایش فراگیر- ایستگاههای پایش کیفی هوا (موقعیت، تجهیزات و فعالیت)

پایش فراگیر- ایستگاههای پایش کیفی آب (نتایج آنالیز)

آب و خاک- مدیریت رودخانه ها

آب و خاک- ایستگاههای پایش کیفی آب (معرفی ایستگاهها)

آب و خاک- ایستگاههای هیدرومتری

آب و خاک- آلودگی خاک و محاسبه جریمه

پسماند - صدور مجوز نقل و انتقال پسماند

ارزیابی- استقرار واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی

ارزیابی- صدور مجوزهای ارزیابی اثرات زیست محیطی

ارزیابی- دبیرخانه سبز (صنعت، خدمات سبز و مدیریت سبز)

دبیرخانه عوارض آلودگی

تکمیل
توسط
همکاران
سازمانی

کلیه صنایع به تفکیک نوع صنعت

شهرک ها ، مناطق ویژه و مناطق آزاد

شهرداری ها

تصفیه خانه های عمومی

آزمایشگاه های معتمد محیط زیست کشور

کلیه بیمارستان های کشور

آزمایشگاه های پزشکی و مراکز درمانی کوچکی

کلیه کشتارگاه های کشور

کلیه واحدهای دامداری، کشاورزی و پرورش ماهی

مراکز بازیافت و امحاء

کلیه مراکز دفن و کمپوست

کلیه سد های باطله

خود اظهاری
توسط
واحدها

بانک های اطلاعاتی خود اظهاری توسط واحدها

پالایشگاهها،
پتروشیمیها،
نیروگاهها، ذوب
و فرآوری فلزات،
لاستیک و پلاستیک،
سلولزی، چرم و
سابلامبور، منسوجات،
بهداشتی و دارویی و
...

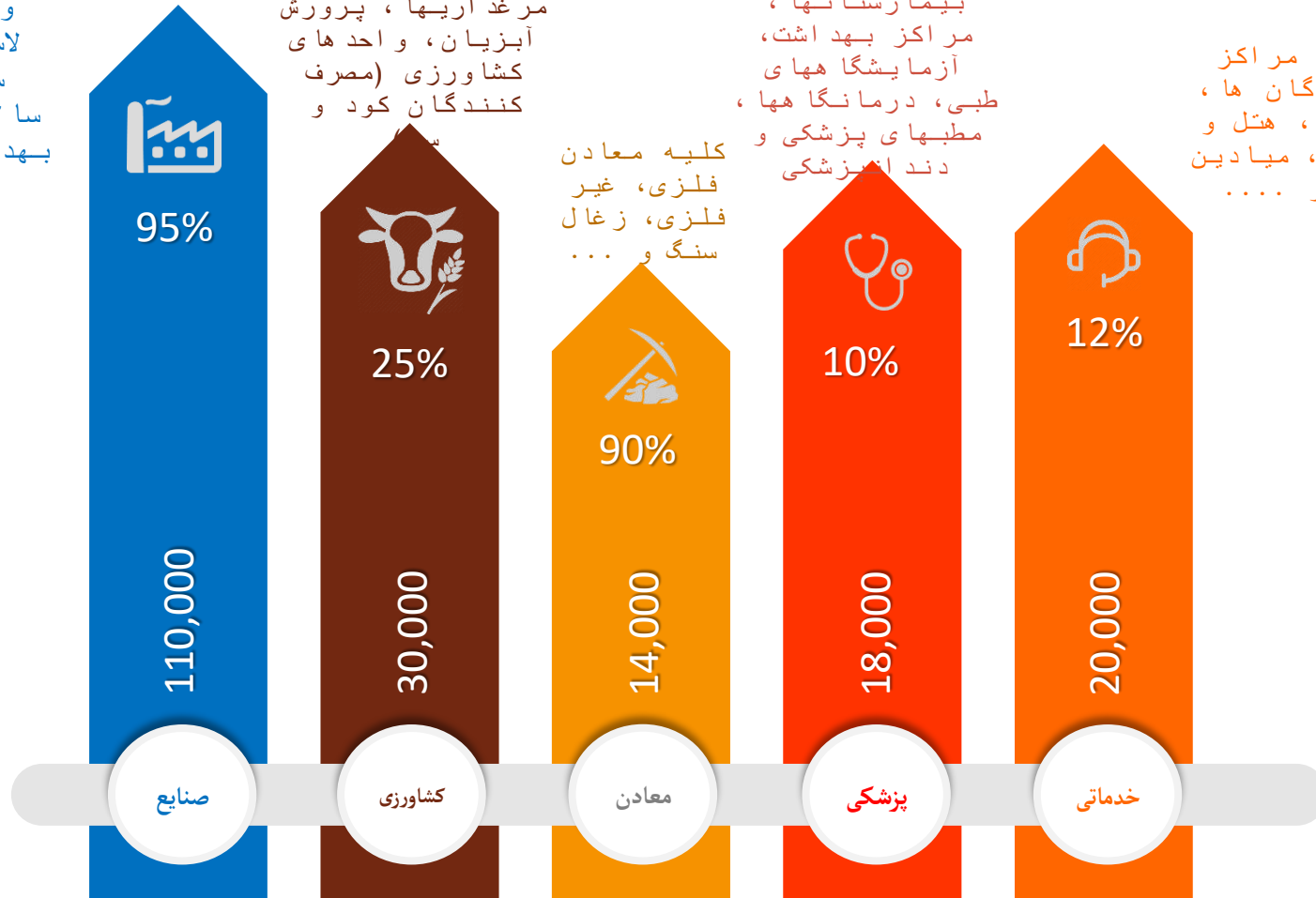
همراه با اطلاعات تخصصی

دانداری و
مرغدارپها، پرورش
آبزیان، واحدهای
کشاورزی (مصرف
کنندگان کود و

بیمارستانها،
مراکز بهداشت،
آزمایشگاههای
طبی، درمانگاهها،
مطبهای پزشکی و
دندانپزشکی

قالیشویی، مراکز
آموزش، پادگانها،
تعمیرگاهها، هتل و
رستورانها، میادین
ترهبار و ...

کلبه معادن
فلزی، غیر
فلزی، زغال
سنگ و ...

بانک های اطلاعاتی محیطی تکمیلی توسط همکاران

بررسی آلاینده های منابع محیط زیستی

بانک
اطلاعات
آلودگی آب

آب های سطحی
آب های
زیرزمینی
تالاب ها

بانک اطلاعات
ایستگاه های
اندازه گیری
کیفی و کمی

پایش آلاینده
منابع محیطی
ایستگاه های
کیفیت آب
ایستگاه های
هیدرومتری

پایش منابع
آلاینده خاک
حمل و نقل و
آلاینده های

بانک
اطلاعات
آلودگی
خاک

سامانه های موجود و در دست اقدام معاونت

- رنگ مشکی: درحال بهره برداری
- رنگ قرمز: درحال تکمیل طراحی
- رنگ سبز تیره: درحال برنامه ریزی

مراکز تحت پوشش سازمانه جامع معاونت محیط زیست انسانی

مراکز تکمیلی

واحدهای دامداری و کشاورزی 9,000
رکورد موجود

معادن 14,000 رکورد موجود

مراکز دفن پسماند و کمپوست 180 رکورد
موجود

شهرداری ها 1,200 رکورد موجود

تصفیه خانه های عمومی 50 رکورد موجود

آزمایشگاه های پزشکی و مراکز درمانی
کوچک

سد های باطله

مراکز موجود

صنایع به تفکیک نوع صنعت 110,000
رکورد

آزمایشگاه های ادارات کل 300 رکورد

شهرک ها ، مناطق ویژه و مناطق آزاد
1,200 رکورد

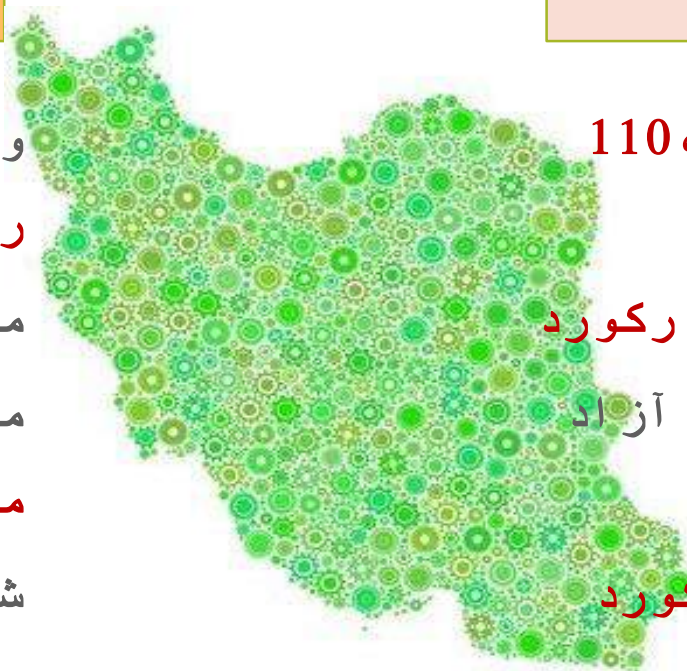
مراکز بازیافت و امحاء 700 رکورد

بیمارستان های کشور 1,200 رکورد

کشتارگاه های کشور 1,200 رکورد

آزمایشگاه های معتمد سازمان محیط

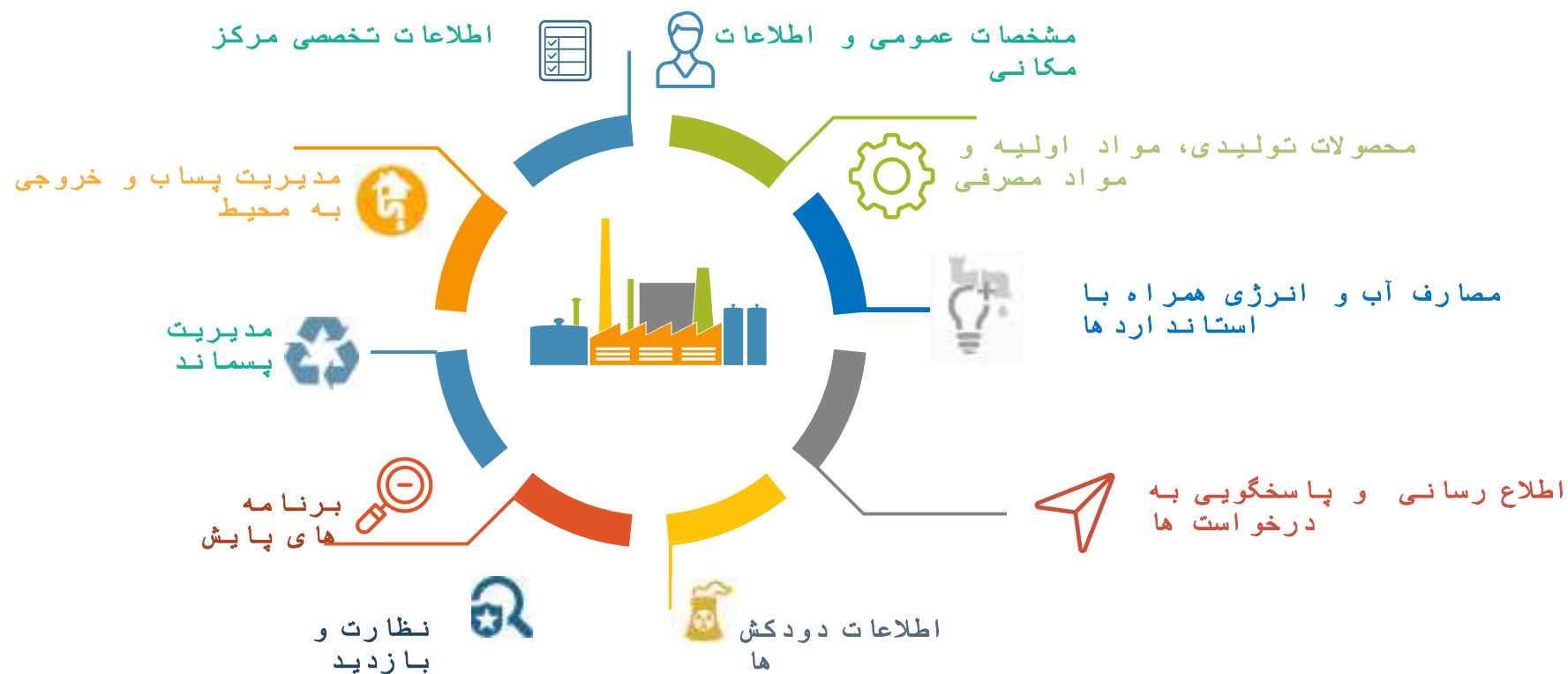
زیست 300 رکورد

اطلاعاتی که از هر مرکز نگهداری و مانیتور می

شود

پرو فایل مرکز

سیستم کدینگ پایش

- بررسی سیستماتیک پایش بر اساس:
 - نوع صنعت
 - نوع سوخت
 - وضعیت استقرار
- اختصاص پارامترهای مورد نیاز پایش به تفکیک صنعت
- تعیین حدود مجاز بصورت سیستمی بسته به نوع صنعت

انواع پایش

در حال تکمیل

موجود در سامانه

پایش پسماند صنایع، معادن
0

پایش امواج

پایش منابع خاک
0

پایش منابع آب
0

پایش جیوه و مواد شیمیایی خطرناک
0

پایش دودکش (منابع ثابت)
2244

پایش هوای محیطی صنایع، معادن
923

پایش صدا

پایش پساب واحد (صنعتی - پزشکی)
10496

پایش دستگاههای بی خطر ساز پزشکی
0

مدیریت جامع پسماند

سیستم کدینگ پسماند

نقل و انتقال پسماند

واردات، صادرات و ترانزیت

پسماند

کنترل تردد پسماند

پروفایل مراکز تولید و امحا

صدور مجوز پسماند

کدینگ پسماند

گزارشات پسماند

مدیریت بازردید

کنترل و نظارت پسماند

تبیین ریسک و جرائم

تجزیه و تحلیل

ورود اطلاعات

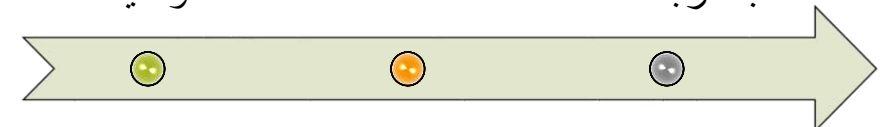
تولید

امحاء و بازبافت

انتقال

پروژه های در حال همکاری سازمان با دانشگاهها و مراکز علمی

در حوزه مدیریت پسماندها

- تدوین دستورالعمل مدیریت پسماندهای برقی و الکترونیکی (دانشگاه اصفهان)
- تدوین دستورالعمل ضوابط زیست محیطی استفاده صنایع از سوخت های مشتق شده از پسماند (دانشگاه تربیت مدرس)
- تدوین دستورالعمل ارزیابی فنی و ضوابط زیست محیطی محل های دفن پسماند عادی و ویژه (دانشگاه علم و صنعت)
- تدوین دستورالعمل بازیافت و مدیریت زیست محیطی کاتالیست های مستعمل صنایع به ویژه صنایع نفت و گاز (پژوهشگاه شیمی و م شیمی ایران)

همکاری سازمان و دانشگاه‌های کشور در زمینه کنوانسیون‌های بازل، استکهلم، روتردام و میناماتا

- مطالعات مدیریت زیست محیطی برای اجرایی نمودن تعهدات کشور در کنوانسیون بازل- دانشگاه شهید بهشتی
- مطالعات مدیریت زیست محیطی برای اجرایی نمودن تعهدات کشور در کنوانسیون استکهلم- دانشگاه صنعتی امیرکبیر
- مطالعات مدیریت زیست محیطی برای اجرایی نمودن تعهدات کشور در کنوانسیون روتردام (بخش مواد شیمیایی صنعتی)- دانشگاه صنعتی اصفهان
- مطالعات مدیریت زیست محیطی برای اجرایی نمودن تعهدات کشور در کنوانسیون میناماتا- دانشگاه تهران

انتظارات از دانشگاهها در اجرای برنامه های پایش و کاهش و رفع آلودگیهای محیط زیست

- مشارکت و همکاری فعالانه در انجام طرحها و مطالعات علمی و پژوهشی
- مشارکت در انجام امور مشاوره ای و تخصصی در ارتباط با صنعت و محیط زیست در تهیه برنامه عملیاتی مدیریت زیست محیطی اثرگذار و قابل اجرا
- ارائه راهکارهای علمی و فنی به عاملان آلوده کننده و مخرب محیط زیست برای کاهش آلاینده ها و جلوگیری از تخریب محیط زیست
- همکاری در پایش صنایع و آلودگی های زیست محیطی
- شناسائی فناوریهای نوین سازگار با محیط زیست و بومی سازی

اولویت های اولیه طرح بر اساس وضعیت موجود کشور

- صنایع آلاینده مشمول عوارض

- ◻ صنایعی که باید نقاط تولید آلودگی مشخص شده و طرح اجرایی برای رفع آلودگی ارائه شود.

- ◻ صنایعی که طرح رفع آلودگی دارند و نیاز به منابع مالی به منظور اجرا دارند.

- ◻ صنایعی که تجهیزات رفع آلودگی دارند ولی به استانداردهای محیط زیست دست نیافته اند.

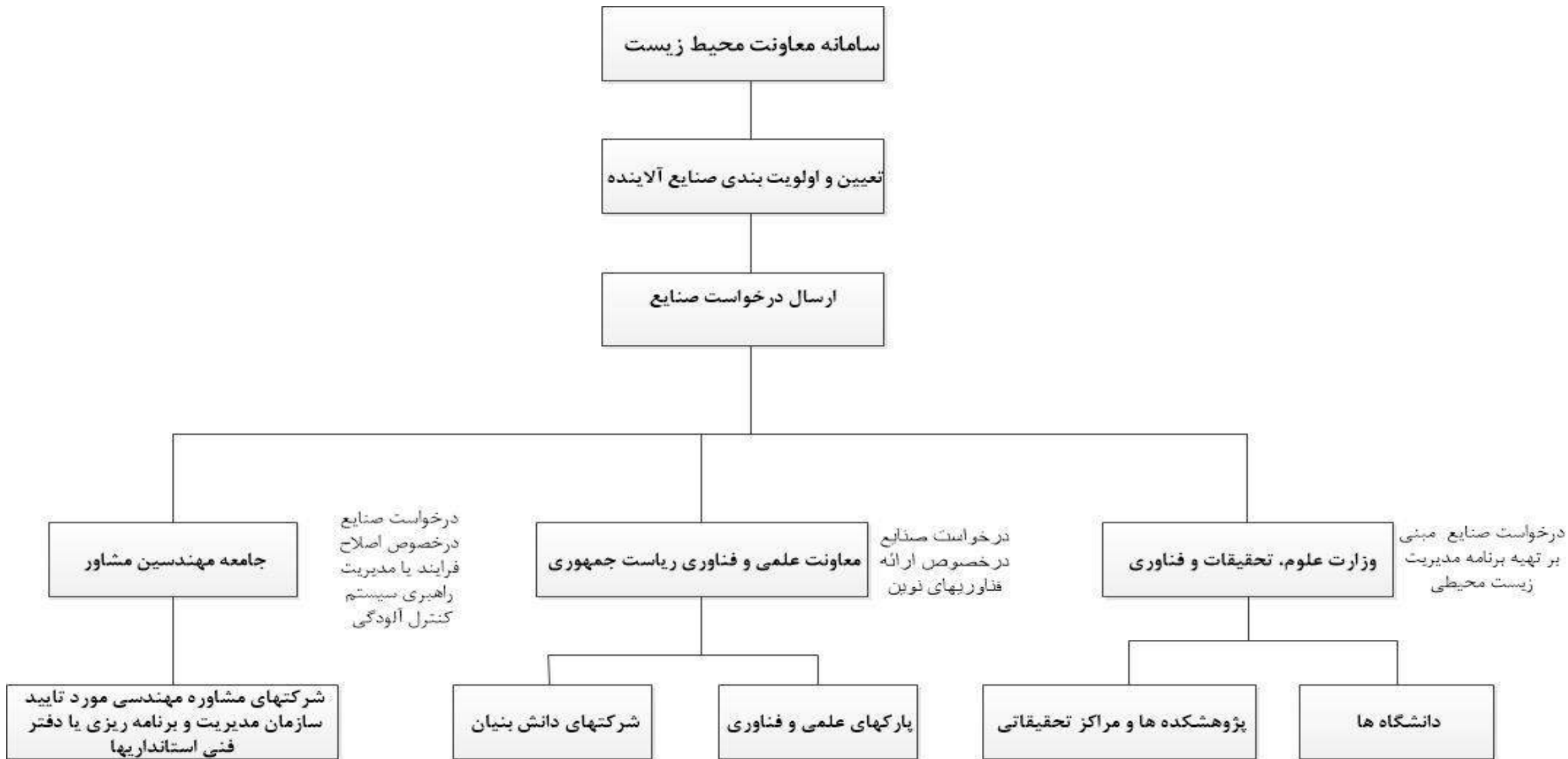
- ◻ صنایعی که نیاز به آموزش های زیست محیطی به منظور ارتقاء کارشناسان اجرایی دارند

- صنایع بزرگ مقیاس به منظور تهیه برنامه های مدیریت زیست محیطی

- تهیه طرح تیب برای صنایع کوچک مقیاس نظیر دامداریها، پرورش ماهی، کشتارگاه ها، کوره های آجرپزی، سنگ شکن ها

- اعلام پروژه های طرح تیب به صندوق ملی محیط زیست جهت حمایت مالی برای انجام مطالعات و ارائه پیشنهادات اجرایی مشخص

- کلیه مجموعه های صنعتی در راستای مصرف بهینه منابع (آب و انرژی)

با تشکر

